
T. S. Eliot: Poemes

versió de Francesc Parcerisas

LA CANÇÓ D'AMOR DE J. ALFRED PRUFROCK

*S'io credessi che mia risposta fosse
a persona che mai tornasse al mondo,
questa fiamma staria senza più scosse.
Ma per ciò che giammai di questo fondo
non tornò vivo alcun, s'i'odo il vero,
senza tema d'infamia ti rispondo.*

[DANTE, *Commedia, Inferno, xxvii*]

Anem, doncs, tu i jo,
quan el vespre s'estén contra el cel
com un pacient anestesià sobre una taula;
anem doncs, per certs carrers mig abandonats,
murmurants recers
de desassossegades nits en barats hotels d'una nit
i restaurants amb serradures i closques d'ostres:
carrers que progressen com un tediós argument
d'intenció insidiosa
per dur-te a una qüestió aclaparadora...
Oh, no preguntis, «De què es tracta?»
Anem d'un cop, fem la nostra visita.

A la sala les dones van i vénen
parlant de Miquel Àngel.

La boira groga que refrega la seva esquena als vidres,
el fum groc que refrega el seu musell contra els vidres,
llepà amb la llengua els racons del capvespre,
ronsejà als tolls que es formen a les clavagueres,
deixà caure sobre la seva esquena el sutge que cau de les xemeneies,
lliscà per la terrassa, féu un salt brusc,
i veient que era una plàcida nit d'octubre,
es cargolà a la casa amb una volta, i s'adormí.

I realment hi haurà temps
per al fum groc que llisca pel carrer
refregant la seva esquena contra els vidres;
hi haurà temps, hi haurà temps
per preparar un rostre per rebre els rostres que vas trobant;
hi haurà temps d'assassinar i crear,
i temps per a tots els treballs i els dies de mans
que aixequen i deixen caure una pregunta en el teu plat;
temps per a tu, temps per a mi,
i temps encara per a cent indecisions,
i per a cent visions i revisions,
abans de prendre una torradeta i te.

A la sala les dones van i vénen
parlant de Miquel Àngel.

I realment hi haurà temps
de preguntar-se, «Gosaré?» i, «Gosaré?»
temps de girar-nos i baixar l'escala,
amb una clapa calba enmig del cabell—
(Els diran: «Com li esclarris el cabell!»)
El meu abric del matí, el coll aixecat ferm fins al mentó,
la corbata modesta i cara, però fixada amb un agulló senzill—
(Els diran: «Però quines cames i braços tan esquifits!»)
M'atreveixo a
pertorbar l'univers?
En un minut hi ha temps
per a decisions i revisions que un minut capgirarà.

Perquè ja els tinc coneguts tots, els conec tots—
he conegut els vespres, les tardes, els matins,
he mesurat la meua vida amb culleretes de cafè;
conec les veus morint amb caiguda mortal
sota la música d'una cambra més llunyana.

I doncs, com podria fer-me il·lusions?

I ja he conegut els ulls, els conec tots—
els ulls que et fixen en una frase formulada,
i quan jo estaré formulat, traspasat per una agulla,
quan estaré clavat i retorçant-me a la paret,
aleshores ¿com podré començar
d'escopir totes les llosques dels meus dies i camins?

I com podria fer-me il·lusions?

I ja he conegut els ulls, els conec tots—
braços que duen braçalets i que són blancs i nus
(però, sota el llum, coberts d'un borrhissol torrat!)

¿És el perfum d'un vestit
que em fa divagar així?

Braços allargats damunt una taula, o que abriguen amb un xal.

I podria fer-me il·lusions, aleshores?
I com podria començar?

* * *

¿He de dir, he anat a la posta per carrerons
i he contemplat el fum que surt de les pipes
d'homes solitaris en mànigues de camisa, abocats a les finestres?...

Jo podria haver estat un parell d'urpes esqueixades
escapolint-se pels fons de silencioses mars.

* * *

I la tarda, el vespre, dorm tan tranquil!
Acaronat per llargs dits,
Adormit... cansat... o fingint-se malalt,
estirat per terra, aquí prop de tu i de mi.
¿He de tenir, després del te, i els pastissos, i els gelats,
la valentia de forçar l'instant a la seva crisi?
Però encara que he plorat i dejunat, plorat i resat,
encara que he vist el meu cap (que s'ha fet un xic calb)
dut en una safata,
no sóc pas cap profeta —i no té massa importància;
he vist espurnejar el moment de la meva grandesa,
i he vist el Lacai etern sostenir-me l'abric,
i enriolar-se,
i en resum, vaig tenir por.

I hauria valgut la pena, després de tot,
després de les tasses, la melmelada, el te,
entre la porcellana, entre alguns mots sobre tu i jo,
hauria valgut la pena,
haver encetat l'afer amb un somrís,
haver premut l'univers en una bola
per a fer-lo rodar vers alguna pregunta aclaparadora,
i dir: «Sóc Llätzer, vingut d'entre els morts,
retornat per dir-vos-ho tot, us ho diré tot»—
si hom, arrançant un coixí sota el cap d'ella,
digués: «No és això el que volia dir, de cap manera.
No és pas això, en absolut.»

I hauria valgut la pena, després de tot,
hauria valgut la pena,
després de les postes i els jardinetes i dels carrers regats,

després de les novel·les, després de les tasses de te,
 després de les faldilles que s'arrosseguen per terra—
 I això, i molt més encara?—
 És impossible de dir exactament el que vull dir!
 Però si una llanterna màgica projectés en una pantalla
 els nervis dibuixats:
 hauria valgut la pena
 si hom, arrançant un coixí o apartant un xal,
 i girant-se vers la finestra, digués:
 «No és això, de cap manera,
 no és pas això el que volia dir, en absolut.»

* * *

No! No sóc pas el príncep Hamlet, ni ho havia de ser;
 sóc un noble del seguici, un que servirà
 per a inflar una comitiva, iniciar una escena o dues,
 aconsellar el príncep; sens dubte, un instrument fàcil,
 respectuós, content de ser útil,
 polític, cautelós, i meticulós;
 ple de frases elevades, però un xic obtús;
 de vegades, realment, quasi ridícul—
 quasi, de vegades, el Bufó.

Em faig vell... em faig vell...
 Duré el camal dels pantalons amb un doblec.

M'hauré de pentinar enrera, enclenxinat? Gosaré
 [menjar un préssec?
 Duré pantalons de franella blanca, i passejaré per la platja.
 He sentit les sirenes cantar-se, l'una a l'altra.
 No crec pas que cantin per a mi.

Les he vistes cavalcant les ones mar endins
 pentinant el blanc cabell de les ones tirat enrera
 quan el vent enlaira l'aigua negra i blanca.

Hem ronsejat a les cambres de la mar
 prop de noies marines coronades d'algues roges i brunes
 fins que veus humanes ens desperten, i ens ofeguem.

THE LOVE SONG OF J. ALFRED PRUFROCK

Let us go then, you and I, / When the evening is spread out against the sky / Like a patient etherised upon a table; / Let us go, through certain half-deserted streets, / The muttering retreats / Of restless nights in one-night cheap hotels / And sawdust restaurants with oyster-shells: / Streets that follow like a tedious argument / Of insidious intent / To lead you to an overwhelming question... / Oh, do not ask, 'What is it?' / Let us go and make our visit.

In the room the women come and go / Talking of Michelangelo.

The yellow fog that rubs its back upon the window-panes, / The yellow smoke that rubs its muzzle on the window-panes, / Licked its tongue into the corners of the evening, / Lingered upon the pools that stand in drains, / Let fall upon its back the soot that falls from chimneys, / Slipped by the terrace, made a sudden leap, / And seeing that it was a soft October night, / Curled once about the house, and fell asleep. / And indeed there will be time / For the yellow smoke that slides along the street / Rubbing its back upon the window-panes; / There will be time, there will be time / To prepare a face to meet the faces that you meet; / There will be time to murder and create, / And time for all the works and days of hands / That lift and drop a question on your plate; / Time for you and time for me, / And time yet for a hundred indecisions, / And for a hundred visions and revisions, / Before the taking of a toast and tea.

In the room the women come and go / Talking of Michelangelo.

And indeed there will be time / To wonder, 'Do I dare?' and, 'Do I dare?' / Time to turn back and descend the stair, / With a bald spot in the middle of my hair— / (They will say: 'How his hair is growing thin!') / My morning coat, my collar mounting firmly to the chin, / My necktie rich and modest, but asserted by a simple pin— / (They will say: 'But how his arms and legs are thin!') / Do I dare / Disturb the universe? / In a minute there is time / For decisions and revisions which a minute will reverse.

For I have known them all already, known them all— / Have known the evenings, mornings, afternoons, / I have measured out my life with coffee spoons; / I know the voices dying with a dying fall / Beneath the music from a farther room. / So how should I presume?

And I have known the eyes already, known them all— / The eyes that fix you in a formulated phrase, / And when I am formulated, sprawling on a pin, / When I am pinned and wriggling on the wall, / Then how should I begin / To spit out all the butt-ends of my days and ways? / And how should I presume?

And I have known the arms already, known them all— / Arms that are braceleted and white and bare / (But in the lamplight, downed with light brown hair!) / Is it perfume from a dress / That makes me so digress? / Arms that lie along a table, or wrap about a shawl. / And should I then presume? / And how should I begin?

* * *

Shall I say, I have gone at dusk through narrow streets / And watched the smoke that rises from the pipes / Of lonely men in shirt-sleeves, leaning out of windows?...

I should have been a pair of ragged claws / Scuttling across the floors of silent seas.

* * *

And the afternoon, the evening, sleeps so peacefully! / Smoothed by long fingers, / Asleep... tired... or it malingers, / Stretched on the floor, here beside you and me. / Should I, after tea and cakes and ices, / Have the strength to force the moment to its crisis? / But though I have wept and fasted, wept and prayed, / Though I have seen my head (grown slightly bald) brought in upon a platter, / I am no prophet—and here's no great matter; / I have seen the moment of my greatness flicker, / And I have seen the eternal Footman hold my coat, and snicker, / And in short, I was afraid.

And would it have been worth it, after all, / After the cups, the marmalade, the tea, / Among the porcelain, among some talk of you and me, / Would it have been worth while, / To have bitten off the matter with a smile, / To have squeezed the universe into a ball / To roll it towards some overwhelming question, / To say: 'I am Lazarus, come from the dead, / Come back to tell you all, I shall tell you all'— / If one, settling a pillow by her head, / Should say: 'That is not what I meant at all. / That is not it, at all.'

And would it have been worth it, after all, / Would it have been worth while, / After the sunsets and the dooryards and the sprinkled streets, / After the novels, after the teacups, after the skirts that trail along the floor— / And this, and so much more?— / It is impossible to say just what I mean! / But as if a magic lantern threw the nerves in patterns on a screen: / Would it have been worth while / If one, settling a pillow or throwing off a shawl, / And turning toward the window, should say: / 'That is not it at all, / That is not what I meant at all.'

* * *

No! I am not Prince Hamlet, nor was meant to be; Am an attendant lord, one that will do / To swell a progress, start a scene or two, / Advise the prince; no doubt, an easy tool, / Deferential, glad to be of use, / Politic, cautious, and meticulous; / Full of high sentence, but a bit obtuse; / At times, indeed, almost ridiculous— / Almost, at times, the Fool.

I grow old... I grow old... / I shall wear the bottoms of my trousers rolled.

Shall I part my hair behind? Do I dare eat a peach? I shall wear white flannel trousers, and walk upon the beach. / I have heard the mermaids singing, each to each. I do not think that they will sing to me.

I have seen them riding seaward on the waves / Combing the white hair of the waves blown back / When the wind blows the water white and black.

We have lingered in the chambers of the sea / By sea-girls wreathed with seaweed red and brown / Till human voices wake us, and we drown.

(de Prufrock and Other Observations, 1917)

MATÍ A LA FINESTRA

A les cuines dels baixos s'entrexoquen els plats de l'es-
[morzar,
i per les vores desgastades del carrer
endevino els esperits rellents de les minyones
sorgint desmenjadament als cancells del barri.

Les onades marrons de la boira enlairen cap a mi
rostres distorsionats des del fons del carrer,
i arrenquen d'una vianant de faldilles enfangades
un somris volander que es sosté en l'aire
i s'esvaneix quan arriba a l'alçada dels teulats.

MORNING AT THE WINDOW

*They are rattling breakfast plates in basement kitchens, / And along the trampled edges
of the street / I am aware of the damp souls of housemaids / Sprouting despondently at
area gates.*

*The brown waves of fog toss up to me / Twisted faces from the bottom of the street, /
And tear from a passer-by with muddy skirts / An aimless smile that hovers in the air / And
vanishes along the level of the roofs.*

(de *Prufrock and Other Observations*, 1917)

LA FIGLIA CHE PIANGE

O quan te memorem virgo...

[VIRGILI, *Eneida*, I, 327]

Atura't al replà més alt de l'escala—
recolza't en una urna de jardí—
estreny les teves flors amb apenada sorpresa—
llença-les a terra i gira't
amb un ressentiment fugitiu als ulls:
però trena, trena el sol al teu cabell.

Així jo hauria fet que ell marxés,
així hauria fet que ella esperés, desconsolada,
així ell hauria marxat
com l'ànima abandona el cos espedaçat i malmès,
com la ment deserta el cos que ha fet servir.
Jo trobaria
alguna manera incomparablement lleu i destra,
alguna manera que tots dos comprendriem,
senzilla i sense fe com un somris i encaixada de mà.

Ella s'allunyà, però amb el temps tardoral
m'ocupà molts de dies i moltes d'hores:

el cabell caient-li sobre els braços i els braços plens de flors.
I em pregunto com els hauria anat plegats!
Jo hauria perdut un gest i una actitud.
De vegades aquestes reflexions encara sobten
la mitja nit torbada i el repòs del migjorn.

LA FIGLIA CHE PIANGE

*Stand on the highest pavement of the stair— / Lean on a garden urn— / Weave, weave
the sunlight in your hair— / Clasp your flowers to you with a pained surprise— / Fling
them to the ground and turn / With a fugitive resentment in your eyes: But weave, weave
the sunlight in your hair.*

*So I would have had him leave, / So I would have had her stand and grieve, / So he
would have left / As the soul leaves the body torn and bruised, / As the mind deserts the
body it has used / I should find / Some way incomparably light and deft, / Some way we
both should understand / Simple and faithless as a smile and shake of the hand.*

*She turned away, but with the autumn weather / Compelled my imagination many days, /
Many days and many hours: Her hair over her arms and her arms full of flowers. / And
I wonder how they should have been together! / I should have lost a gesture and a pose. /
Sometimes these cogitations still amaze / The troubled midnight and the noon's repose.*

(de *Prufrock and Other Observations*, 1917)

GERONTION

*Thou hast nor youth nor age
But as it were an after dinner sleep
Dreaming of both.*

[SHAKESPEARE, *Mesure for mesure*,
III, 1, 32-34]

Aquí em teniu, un home vell en un mes sec,
amb un noi que li llegeix, esperant la pluja.
No vaig ser pas a les portes roents
ni vaig lluitar sota la càlida pluja
ni enfonsat fins als genolls en l'aiguamoll salat,
brandant un matxet, picat de mosques, vaig lluitar.
La meva casa és una casa decrepita.
I el Jueu s'ajoca a l'ampit de la finestra, l'amo,
desocupat en algun cafetot d'Anvers,
butllofat a Brusselles, pedaçat i pelat a Londres.
La cabra tus a la nit al camp de dalt;
roques, molsa, pa de cucut, ferro, toves.
La dona cura de la cuina, fa el te,
esternuda al vespre, furgant l'enfurismada bunera.
Jo un home vell,
un cap obtús entre espais ventosos.

Els signes són considerats prodigis. «Veurem un signe!»
El mot dintre d'un mot, incapaç de dir un mot,
embolcallat de fosca. En la juvenesa de l'any
arribà Crist el tigre
en el maig depravat, sanguinyol i castanyer, florent arbre de Judas,
per a ser menjat, dividit, begut
entre murmuris; per Mr. Silvero
amb mans acaronadores, a Limoges
que passejà tota la nit a la cambra del costat;
per Hakagawa, fent reverències entre els Ticians;
per Madame de Tornquist, en la cambra obscura
movent les espelmes; Fräulein von Kulp
que es girà al rebedor, amb una mà a la porta. Llançadores buides
teixeixen el vent. No tinc fantasmes,
un vell en una casa amb corrents
sota un pom ventós.

Després d'aquest saber, quin perdó? Penseu ara
la història té molts passatges arters, enginyosos corredors
i sortides, enganya amb ambicions xiuxiuants,
ens guia amb vanitats. Penseu ara
ella dóna quan la nostra atenció és distreta
i el que dóna, ho dóna amb confusions tan àgils
que la donant afamega l'anhelant. Dóna massa tard
allò en què hom no creu, o que si és cregut,
ho és sols en la memòria, passió reconsiderada. Dóna massa aviat
en mans febles, el que creiem pot ser prescindible
fins que el rebuig propaga un temor. Penseu
ni el temor ni el coratge no ens salven. Els vicis antinatural
són engendrats pel nostre heroisme. Les virtuts
se'ns imposen a causa dels nostres crims desvergonyits.
Aquestes llàgrimes són sacsejades de l'arbre de la ira.

El tigre salta amb l'any nou. Ens devora. Penseu finalment
no hem assolit cap conclusió, quan jo
quedo encarcerat a una casa llogada. Penseu finalment
jo no he donat aquest espectacle desintencionadament
i no és per cap concitació
dels dimonis retrògrads.

Debatiria això amb tu honestament.
Jo que era prop del teu cor vaig ser allunyat d'allí
per perdre bellesa en el terror, terror en la inquisició.
He perdut la meva passió: per què hauria de conservar-la
si el que conservem ha d'ésser adulterat?
He perdut la vista, l'olfacte, l'oïda, el gust i el tacte:
Com podria usar-los per al teu contacte més pròxim?

Aquests amb un miler de petites deliberacions
perllonguen el profit de llur glaçat deliri,
exciten la membrana, quan el sentit s'ha refredat,
amb salses picants, multipliquen la varietat

en una selva de miralls. ¿Què farà l'aranya,
 suspendre les seves operacions, s'endarrerirà
 el corc? De Bailhache, Fresca, Mrs. Camel giraven
 més enllà del circuit de l'Óssa estremida
 en àtoms fragmentats. Gavina contra el vent, en els estrets ventosos
 de Belle Isle, o corrent en el Cap d'Hornos.
 Plomes blanques en la neu, el Golf reclama,
 i un vell empès pels Alisis
 a un endormiscat racó.

Estadants de la casa,
 pensaments d'un cervell sec en una estació seca.

GERONTION

Here I am, an old man in a dry month, / Being read to by a boy, waiting for rain. / I was neither at the hot gates / Nor fought in the warm rain / Nor knee deep in the salt marsh, heaving a cutlass, / Bitten by flies, fought. / My house is a decayed house, / And the Jew squats on the window-sill, the owner, / Spawned in some estaminet of Antwerp, / Blistered in Brussels, patched and peeled in London. / The goat coughs at night in the field overhead; / Rocks, moss, stonecrop, iron, merds. / The woman keeps the kitchen, makes tea, / Sneezes at evening, poking the peevish gutter. I an old man, / A dull head among windy spaces.

Signs are taken for wonders. 'We would see a sign!' / The word within a word, unable to speak a word, / Swaddled with darkness. In the juvenescence of the year / Came Christ the tiger / In depraved May, dogwood and chestnut, flowering judas, / To be eaten, to be divided, to be drunk / Among whispers; by Mr. Silvero / With caressing hands, at Limoges / Who walked all night in the next room; / By Hakagawa, bowing among the Titians; / By Madame de Tornquist, in the dark room / Shifting the candles; Fräulein von Kulp / Who turned in the hall, one hand on the door. Vacant shuttles / Weave the wind. I have no ghosts, / An old man in a draughty house / Under a windy knob.

After such knowledge, what forgiveness? Think now / History has many cunning passages, contrived corridors / And issues, deceives with whispering ambitions, / Guides us by vanities. Think now / She gives when our attention is distracted / And what she gives, gives with such supple confusions / That the giving famishes the craving. Gives too late / What's not believed in, or if still believed, / In memory only, reconsidered passion. Gives too soon / Into weak hands, what's thought can be dispensed with / Till the refusal propagates a fear. Think / Neither fear nor courage saves us. Unnatural vices / Are fathered by our heroism. Virtues / Are forced upon us by our impudent crimes. / These tears are shaken from the wrath-bearing tree.

The tiger springs in the new year. Us he devours. Think at last / We have not reached conclusion, when I / Stiffen in a rented house. Think at last / I have not made this show purposelessly / And it is not by any concitation / Of the backward devils. / I would meet you upon this honestly. / I that was near your heart was removed therefrom / To lose beauty in terror, terror in inquisition. / I have lost my passion: why should I need to keep it / Since what is kept must be adulterated? / I have lost my sight, smell, hearing, taste and touch: / How should I use them for your closer contact?

*These with a thousand small deliberations / Protract the profit of their chilled delirium, /
Excite the membrane, when the sense has cooled, / With pungent sauces, multiply variety /
In a wilderness of mirrors. What will the spider do, / Suspend its operations, will the
weevil / Delay? De Bailhache, Fresca, Mrs. Cammel, whirled / Beyond the circuit of the
shuddering Bear / In fractured atoms. Gull against the wind, in the windy straits / Of
Belle Isle, or running on the Horn. / White feathers in the snow, the Gulf claims, / And
an old man driven by the Trades / To a sleepy corner.*

Tenants of the house, / Thoughts of a dry brain in a dry season.

(de Poems, 1920)

DEDICATÒRIA A LA MEVA DONA

A qui dec el sobtat desig
que m'apressa els sentits en despertar
i el ritme que governa el repòs de la nostra son,
el respirar compassat

d'amants que en el seu cos respiren l'olor de l'altre
que tenen els mateixos pensaments i no els cal parlar
i diuen els mateixos mots i no els cal sentir.

Cap molest vent hivernal no glaçarà
cap fosc sol tropical no marcirà
les roses del roserar que és nostre i només nostre

aquesta dedicatòria, però, és perquè d'altres la llegeixin:
aquests són mots privats que t'adreço en públic.

T. S. ELIOT
versió de Francesc Parcerisas

A DEDICATION TO MY WIFE

*To whom I owe the leaping delight / That quickens my senses in our wakingtime /
And the rhythm that governs the repose of our sleepingtime, / The breathing in unison*

*Of lovers whose bodies smell of each other / Who think the same thoughts without
need of speech / And babble the same speech without need of meaning.*

*No peevish winter wind shall chill / No sullen tropic sun shall wither / The roses in
the rose-garden which is ours and ours only*

*But this dedication is for others to read: / These are private words addressed to you in
public.*

(de *Collected Poems*, 1909-1962)